

*Marta Wysogład**

ZARZĄDZANIE FUNDUSZAMI UNIJNYMI W PERSPEKTY- WIE FINANSOWEJ 2014-2020 NA DOLNYM ŚLĄSKU

Z a r y s t r e ś c i: Perspektywa finansowa 2014-2020, pomimo oczywistej szansy rozwojowej dla Polski oraz jej regionów stanowi również wyzwanie w zakresie zarządzania i wdrażania poszczególnych mechanizmów finansowych. Za przyznawanie środków unijnych odpowiedzialne są specjalnie do tego celu powołane instytucje. W artykule została zaprezentowana działalność podmiotów odpowiedzialnych za wdrażanie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego w okresie programowania 2014-2020.

S ł o w a k l u c z o w e: polityka regionalna, zarządzanie funduszami, program operacyjny.

WSTĘP

Polska stając się członkiem Unii Europejskiej od 2004 roku zaczęła korzystać ze środków unijnych, które wpłynęły na poprawę dynamiki rozwoju regionów, jak również na wiele sfer życia społeczno-gospodarczego. Było to możliwe dzięki znaczącym środkom finansowym przekazywanym w ramach polityki regionalnej. W latach 2004-2006 alokacja dla Polski wyniosła 12,8 mld euro, a w latach 2007-2013 stanowiła 59,5 mld euro [Dudziak, 2009, s. 34-35]. W tym okresie możliwe stało się wykreowanie pierwszej generacji polityki rozwoju w Polsce oraz stworzenie potencjału umożliwiającego prowadzenie tej polityki, nie tylko na poziomie centralnym, lecz i regionalnym,.

W latach 2014-2020 Unia Europejska przeznaczyła dla Polski 82,5 mld euro, w wyniku tego państwo polskie stało się największym beneficjentem pomocy unijnej. Fundusze zostaną zainwestowane w zwiększenie konkurencyj-

* Adres do korespondencji: Marta Wysogład, Instytut Innowacji i Rozwoju Społecznego ANI-MAR, ul. Grudziądzka 95/12, 51-165 Wrocław, email: martawysoglad@interia.pl

ności polskiej gospodarki, poprawę spójności społecznej i terytorialnej kraju, w podnoszenie sprawności i efektywności administracji [Tomaszkiewicz, 2014, s. 3]. Najważniejszym celem programów unijnych jest poprawa poziomu życia mieszkańców dzięki wzrostowi gospodarczemu i wzrostowi zatrudnienia. Największe kwoty Polska przeznaczy na inwestycje związane z infrastrukturą transportową (drogową i kolejową) oraz wsparcie przedsiębiorców w zakresie innowacyjności. Nadal będą finansowane inwestycje w ochronę środowiska i energetykę, a także projekty z dziedziny kultury, edukacji, zatrudnienia, czy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Celem rozważań podjętych w artykule jest przedstawienie istoty zarządzania i wdrażania Regionalnym Programem Operacyjnym przez poszczególne instytucje na terenie Dolnego Śląska. Ponadto zostaną zaprezentowane wyniki wykorzystania stopnia środków zaplanowanych do realizacji w ramach regionalnego programu w województwie dolnośląskim.

W artykule zastosowano analizę literatury przedmiotu, dokumentów źródłowych. Ponadto przeprowadzono analizę statystyczną w przekroju poszczególnych powiatów Dolnego Śląska w oparciu o dane liczbowe prezentowane przez Centralny System Informatyczny SL 2014-2020.

1. CHARAKTERYSTYKA POLITYKI REGIONALNEJ W LATACH 2014-2020

Realizacja polityki regionalnej w Polsce w okresie programowania 2014-2020 jest odzwierciedleniem założeń celów strategicznych, które regiony europejskie mają osiągnąć w 2020 roku. Założenia Strategii Europa 2020 wpisują się w koncepcję europejskiej społecznej gospodarki rynkowej i opierają się na trzech współzależnych i wzajemnie się uzupełniających obszarach priorytetowych tj.: [Pastuszka S. 2012, s.148]

- inteligentnym wzroście (smart growth) – oznaczającym rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach, zwiększenie potencjału gospodarki cyfrowej w drodze większych nakładów na badania i rozwój oraz rozwój i podnoszenie jakości edukacji;
- wzroście zrównoważonym (sustainable growth) – działania zorientowane na wzrost konkurencyjności oraz poprawę efektywności wykorzystania zasobów w procesach produkcji, przejście na nowoczesne technologie eksploatacji zasobów środowiska naturalnego oraz tworzenie nowych miejsc pracy;
- wzroście sprzyjającym włączeniu społecznemu (inclusive growth) w drodze zwiększania aktywności zawodowej, podnoszenia kwalifikacji oraz walki z ubóstwem, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Koncepcja polityki regionalnej polega na wyrównywaniu szans rozwojowych regionów należących do Unii Europejskiej poprzez fundusze europejskie [Pastuszka S., 2012, s. 165]:

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR). Celem tego funduszu jest wzmocnienie gospodarczej i społecznej spójności w regionach przez inwestycje w sektory stymulujące wzrost gospodarczy, aby zwiększyć konkurencyjność i zatrudnienie. W ramach EFRR finansowane są także projekty z zakresu współpracy transgranicznej;
- Europejski Fundusz Społeczny - środki z tego funduszu inwestuje się w ludzi, ze szczególnym uwzględnieniem zwiększania szans zatrudnienia i kształcenia. Celem tego funduszu jest też pomoc osobom znajdującym się w niekorzystnej sytuacji lub zagrożonym ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;
- Fundusz Spójności - środki z tego funduszu inwestowane są w ekologiczny wzrost gospodarczy i zrównoważony rozwój.

Fundusze Europejskie w ramach polityki spójności 2014-2020 są inwestowane w Polsce poprzez 6 krajowych programów operacyjnych zarządzanych przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju oraz 16 programów regionalnych będących w gestii Zarządów Województw. Programy operacyjne na szczeblu regionalnym są dwufunduszowe, co oznacza, iż środki dystrybuowane są w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego.

W latach 2014 – 2020 realizowane są następujące programy:

- Inteligentny Rozwój (POIR),
- Polska Cyfrowa (POPC),
- Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ),
- Polska Wschodnia (POPW)
- Wiedza Edukacja Rozwój (POWER)
- Pomoc Techniczna (POPT)

Ponadto w latach 2014-2020 wprowadzone zmiany w polityce spójności UE dotyczą przede wszystkim [Rozporządzenie nr 1301/2013..., 2013, s. 43]:

- większej koncentracji interwencji UE na celach strategii Europa 2020 (EU 2020),
- zorientowania na wynikach i staranniejszym monitorowaniu postępów uproszczonego systemu udzielonego wsparcia,
- nagradzania za skuteczność i efektywność podejmowanych działań.

Nowym instrumentem wdrażania polityki spójności są Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) [Rozporządzenie nr 1303/2013..., 2013, s. 56]. Nie jest to działanie ani subpriorytet żadnego Programu operacyjnego. Natomiast ZIT pozwala państwom członkowskim na implementację Programów operacyjnych w sposób przekrojowy oraz uzyskiwanie finansowania z różnych osi prioryteto-

wych jednego lub kilku Programów operacyjnych, co zapewnia implementację zintegrowanej strategii dla określonego terytorium. Dzięki temu istnienie ZIT zarówno zapewni państwom członkowskim elastyczność w zakresie tworzenia Programów operacyjnych, jak i umożliwi skuteczne wdrażanie zintegrowanych działań poprzez uproszczone finansowanie. Należy podkreślić, że ZIT mogą być skutecznie wykorzystywane wyłącznie jeśli dany obszar geograficzny posiada zintegrowaną, międzysektorową strategię terytorialną [Zasady..., 2013, s. 4].

W latach 2014–2020 samorządy województw zarządzać będą większą niż poprzednio pulą środków europejskich. Na programy regionalne przypadnie aż 60% ogółu pieniędzy przeznaczonych dla Polski w ramach EFRR i EFS, czyli ok. 31,24 mld euro. W przeciwieństwie do okresu programowania 2007-2013, tym razem samorządy wojewódzkie będą zarządzać nie tylko środkami z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, ale również z Europejskiego Funduszu Społecznego. Każde województwo indywidualnie określa główne wyzwania rozwojowe oraz powiązane z nimi cele, w ramach których będzie można uzyskać dofinansowanie. Należy mieć na względzie fakt, że *Regionalne Programy Operacyjne (podobnie jak programy krajowe) muszą być zgodne z Umową Partnerstwa i celami rozwojowymi kraju przedstawionym w Strategii Rozwoju Kraju 2020 oraz wpisywać się w realizację celów Strategii Europa 2020.*

2. ZARZĄDZANIE REGIONALNYM PROGRAMEM OPERACYJNYM WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO 2014–2020

W województwie dolnośląskim, realizowany jest dwufunduszowy program (EFRR i EFS) o nazwie Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014–2020 (RPO WD 2014-2020). Na realizację Programu zostało przeznaczonych 2 252,59 mln euro z funduszy europejskich, w tym 1 618,91 mln ze środków EFRR oraz 633,63 mln euro ze środków EFS. Jest to kwota o ok. 35% większa od tej, którą Dolny Śląsk dysponował w latach 2007-2013 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego oraz komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki [Szczegóły..., 2017, s. 25]. W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa dolnośląskiego zaplanowano do realizacji osie priorytetowe (por. tab.1)

Tabela 1. Podział alokacji na osie priorytetowe w ramach RPO WD 2017-2020

Oś priorytetowa	Priorytet inwestycyjny	Kwota środków unijnych (euro)	Źródło
Oś priorytetowa nr 1	Przedsiębiorstwa i innowacje	415 546 718,00	EFRR
Oś priorytetowa nr 2	Technologie informacyjno-komunikacyjne	66 386 308,00	EFRR

Oś priorytetowa nr 3	Gospodarka niskoemisyjna	392 347 048,00	EFRR
Oś priorytetowa nr 4	Środowisko i zasoby	180 030 665,00	EFRR
Oś priorytetowa nr 5	Transport	340 626 305,00	EFRR
Oś priorytetowa nr 6	Infrastruktura spójności społecznej	163 026 832,00	EFRR
Oś priorytetowa nr 7	Infrastruktura edukacyjna	60 952 230,00	EFRR
Oś priorytetowa nr 8	Rynek pracy	254 323 171,00	EFS
Oś priorytetowa nr 9	Włączenie społeczne	143 926 219,00	EFS
Oś priorytetowa nr 10	Edukacja	156 181 093,00	EFS
Oś priorytetowa nr 11	Pomoc Techniczna	79 200 000,00	EFS

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentu Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 zatwierdzonego Uchwałą nr 3412/V/17 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 lutego 2017 r.

W zakresie zarządzania i wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego jest odpowiedzialny Zarząd Województwa Dolnośląskiego [Rozporządzenie nr 1303/2013..., 2013, s. 80], przy jednoczesnym powierzeniu funkcji wdrożeniowych pięciu Instytucjom Pośredniczącym:

- Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca (DIP).
- Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy (DWUP).
- IP ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej (IP ZIT AW).
- IP ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (IP ZIT WrOF).
- IP ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej (IP ZIT AJ).

Instytucja Zarządzająca w ramach RPO WD 2014-2020 odpowiada za całość kształt zagadnień związanych z zarządzaniem programem, zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansowego. W celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań związanych z wdrażaniem programu instytucja zarządzająca przygotowuje i wydaje między innymi dokumenty. Regulują one szczegółowo zasady wdrażania programu, a także określają kompetencje instytucji zaangażowanych w realizację programu oraz wzajemne relacje między nimi. Instytucja Zarządzająca może też wydawać wytyczne programowe regulujące kwestie szczegółowe dla danego regionalnego programu operacyjnego oraz inne dokumenty. Poza funkcjami związanymi z zarządzaniem i kontrolą, instytucjom zarządzającym powierzone zostały zadania związane z certyfikacją wydatków do Komisji Europejskiej [Rozporządzenie nr 1303/2013..., 2013, s. 80].

Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca zajmuje się przede wszystkim wdrażaniem osi priorytetowych związanych z przedsiębiorczością oraz efektywnością energetyczną wykorzystywaną głównie w przedsiębiorstwach. W ramach wdrażania jej rola polega na [Szczegółowy..., 2017, s. 34]:

- wyborze projektów do dofinansowania zgodnie z określonymi kryteriami,
- zawieraniu umów z beneficjentami
- monitorowaniu postępów w realizacji projektów,
- kontroli wybranych projektów,
- weryfikowaniu i zatwierdzaniu wydatków ponoszonych w ramach projektów za pomocą wniosków o płatność.

Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy odpowiedzialny jest za wdrażanie dwóch Osi priorytetowych nr 8 i 9 czyli Rynek Pracy oraz Włączenie Społeczne. Do zadań Instytucji Pośredniczącej należy: organizacja konkursów i wyłanianie projektów, zawieranie umów o dofinansowanie z beneficjentami, weryfikacja, zatwierdzanie i ewidencjonowanie wniosków o płatność sporządzanych przez beneficjentów, a także monitorowanie i sprawozdawczość z realizacji działań.

W Instytucji Pośredniczącej ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej będą wdrażane na obszarze wsparcia Aglomeracji Wałbrzyskiej, tj. na terenie, którego granice wyznacza obszar gmin tworzących AW. Najważniejsze zadania dotyczą [Szczegółowy..., 2017, s. 35]:

- przeprowadzania naboru i oceny wniosków o dofinansowanie,
- zawierania umów o dofinansowanie projektu z wnioskodawcami, których projekty zostały wybrane do dofinansowania
- rozliczania podpisanych umów z beneficjentami
- monitorowania postępów realizacji projektów w zakresie finansowym i rzeczowym.

IP ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego IP ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej obowiązki związane z obsługą RPO WD 2014-2020 są bardzo ograniczone i obejmują przede wszystkim udział w ocenie wniosków o dofinansowanie (w zakresie oceny zgodności ze Strategią ZIT) oraz uczestnictwo w przyjęciu i opublikowaniu list projektów do dofinansowania. Podmioty przygotowały poszczególne Strategie ZIT dotyczących danego obszaru funkcjonalnego wraz z określeniem kryteriów wyboru projektów umożliwiających ocenę ich zgodności z ww. Strategiami [Szczegółowy..., 2017, s. 36].

Każda z instytucji jest odpowiedzialna za wdrażanie poszczególnych osi priorytetowych wraz z dystrybucją środków na realizację wybranych projektów do dofinansowania. Podział alokacji na poszczególne instancje zaangażowane we wdrażanie programu przedstawiono w tabeli nr 2.

Niemal połowę alokacji RPO WD 2014-2020 do zakontraktowania przekazano przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Wynika to z faktu, iż jako jedyna instytucja na Dolnym Śląsku odpowiada za zarządzanie EFRR i EFS. 28% alokacji ma do wdrożenia DIP, co jest związane z faktem iż najwięcej środków w ramach osi priorytetowych przyznano na projekty dla przedsiębiorców.

Tabela 2. Podział alokacji RPO WD 2014-2020 na poszczególne instytucje.

Alokacja (euro)	Fundusz	Instytucja	% alokacji 2014-2020
909 232 666	EFRR, EFS	IZ (UMWD)	49
451 541 891	EFRR	DIP	28
387 249 390	EFS	DWUP	16
152 350 000	EFRR	IP ZIT AW	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentu Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 zatwierdzonego Uchwałą nr 3412/V/17 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 lutego 2017 r.

3. ANALIZA FINANSOWA WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW W RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA DOLNOSŁĄSKIEGO 2014-2020

Celem głównym Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 jest wzrost konkurencyjności Dolnego Śląska zapewniający poprawę poziomu życia jego mieszkańców, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju. Istotna jest zatem poprawa jakości życia mieszkańców, przy jednoczesnym poszanowaniu warunków środowiska przyrodniczego. Poprawa konkurencyjności regionu przez podniesienie poziomu gospodarczego i społecznego musi uwzględniać użytkowanie zasobów naturalnych zgodnie z zasadami ekorozwoju.

Od uruchomienia Programu w ramach Osi Priorytetowych zawarto 921 umów o dofinansowaniu, w których wartość dofinansowania wynosi 2 143 852 480 PLN), tj. około 24% alokacji. Najwięcej umów pod względem wartościowym i ilościowym zawarto w ramach Osi Priorytetowej Przedsiębiorstwa i innowacje. Realizacja projektów przyczynia się do stymulowania sfery gospodarczej, rozwoju osiągnięć sektora B+R oraz wpływa na zwiększenie konkurencyjności sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Tylko 3 umowy zostały podpisane w ramach Osi Priorytetowej Infrastruktura spójności społecznej na wartość 9 315 161 zł.

Tabela 3. Kontraktacja środków w ramach RPO WD 2014-2020

Nazwa osi priorytetowej w ramach RPO WD	Liczba zawartych umów	Całkowita Wartość umowy (PLN)	Wartość umowy – dofinansowanie (PLN)
Edukacja	170	123 074 738	104 460 867
Gospodarka niskoemisyjna	76	481 843 770	354 276 156
Infrastruktura edukacyjna	51	238 066 979	94 404 476

Infrastruktura spójności społecznej	3	9 315 161	4 563 485
Pomoc techniczna	21	136 949 428	116 407 013
Przedsiębiorstwa i innowacje	350	1 041 191 450	593 892 536
Rynek pracy	155	425 076 820	361 205 172
Środowisko i zasoby	15	27 872 712	18 632 011
Technologie informacyjno-komunikacyjne	20	121 935 429	103 039 667
Transport	9	459 280 748	316 195 122
Włączenie społeczne	51	90 336 327	76 775 976
SUMA	921	3 154 943 562	2 143 852 480

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z a podstawie danych z Centralnego Systemu Teleinformatycznego SL2014 – stan na dzień 28.02.2017 r.

Projekty, które otrzymały wsparcie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego są realizowane na obszarze całego województwa. Rozłożenie terytorialne projektów wydaje się być względnie równomierne, poza przewagą Miasta Wrocław, które ze względu na rolę stolicy regionu i położenie, zdecydowanie dominuje pod względem ilości i wartości realizowanych na jego terenie projektów. W poniższym zestawieniu zwraca uwagę także znaczny udział wartości dofinansowania projektów realizowanych na terenach powiatów: kłodzkiego, świdnickiego, jeleniogórskiego, wrocławskiego, oraz miast: Wałbrzych, Legnica i Jelenia Góra.

Tabela 4. Rozkład terytorialny środków w ramach RPO WD 2014-2020

Powiat – miejsce realizacji projektu	Kwota umowy – ogółem	Kwota umowy – wydatki kwalifikowalne	Kwota umowy – dofinansowanie	% alokacji
bolesławiecki	63 890 022	56 637 498	44 517 703	0,5%
dzierżoniowski	86 667 310	83 098 998	65 890 075	0,7%
głogowski	14 546 328	13 544 098	11 005 887	0,1%
górowski	23 851 243	21 133 776	18 724 825	0,2%
jaworski	58 872 765	53 279 856	43 219 033	0,5%
Jelenia Góra	26 520 761	22 874 138	17 966 530	0,2%
jeleniogórski	54 139 918	48 513 276	34 943 449	0,4%
kamiennogórski	49 454 076	45 454 844	32 419 655	0,4%
kłodzki	115 870 350	105 231 082	80 894 868	0,9%
Legnica	77 959 236	56 427 621	47 348 619	0,5%
legnicki	42 152 873	35 966 637	31 593 522	0,4%

lubański	23 844 728	23 609 980	21 932 675	0,2%
lubiński	44 221 495	40 913 583	33 661 568	0,4%
lwówecki	52 677 145	47 295 553	39 569 190	0,4%
milicki	16 230 468	14 066 264	8 231 015	0,1%
oleśnicki	77 940 370	57 986 730	39 874 080	0,4%
oławski	34 570 000	29 359 126	17 949 164	0,2%
polkowicki	29 683 113	27 501 127	20 856 726	0,2%
strzeliński	25 264 760	23 844 924	19 230 724	0,2%
średzki	41 845 103	32 401 247	21 370 317	0,2%
świdnicki	122 066 435	98 347 742	62 336 216	0,7%
trzebnicki	64 550 707	53 969 845	35 198 232	0,4%
Wałbrzych	70 987 906	62 928 910	42 972 058	0,5%
wałbrzyski	61 303 172	58 633 653	45 587 653	0,5%
wołowski	63 536 016	55 947 944	46 746 250	0,5%
Wrocław	391 877 988	348 545 157	244 316 139	2,7%
wrocławski	134 500 574	82 976 645	46 273 912	0,5%
ząbkowicki	44 209 083	39 832 343	31 899 275	0,4%
zgorzelecki	27 751 892	23 988 512	19 145 267	0,2%
złotoryjski	52 332 592	49 835 205	41 517 873	0,5%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z a podstawie danych z Centralnego Systemu Teleinformatycznego SL2014 – stan na dzień 28.02.2017 r.

Przeprowadzona analiza pozwala zaobserwować niekorzystną tendencję - zwiększenie dysproporcji między poszczególnymi powiatami na Dolnym Śląsku, ponieważ ze środków unijnych najbardziej korzystają powiaty rozwinięte. Taka sytuacja prowadzi do zagrożenia realizacji jednego z najważniejszych celów Unii Europejskiej wynikającego z założeń polityki regionalnej. Należałoby rozważyć przyznawanie środków powiatom czy gminom, które charakteryzują się niskim rozwojem społeczno-gospodarczym. Tym bardziej, iż jest to możliwe ze względu na niski stopień kontraktacji środków w RPO WD 2014-2020.

PODSUMOWANIE

Akcesja Polski do Unii Europejskiej stworzyła dla całego kraju nowe możliwości rozwoju. Członkostwo w Unii Europejskiej otwiera nowe możliwości finansowania działalności inwestycyjnej w postaci europejskich funduszy. Pozyskane środki finansowe mogą znacznie poprawić poziom życia mieszkańców Dolnego Śląska, jak również przyczyniają się do przyspieszenia rozwoju spo-

leczno-gospodarczego gmin. Dzięki środkom pozyskanym z dotacji możliwe staje się prowadzenie nowych inwestycji, na które wcześniej nie było stać potencjalnych beneficjentów.

Znaczącą rolę w procesie przyznawania środków pełnią instytucje wdrażające poszczególne programy operacyjne. Programy, poprzez które następuje rozdysonowanie środków za pomocą instytucji wdrażających, w dużym stopniu są kontynuacją programów z perspektywy 2007-2013, chociaż poczyniono w nich szereg zmian. Dotyczą one zwłaszcza uzupełnienia o nowe instrumenty terytorialne, co z kolei spowodowało konieczność wprowadzenia nowych instytucji odpowiedzialnych za wdrażanie funduszy. Roszerzenie ilości instytucji wdrażających można oceniać, jako mniej korzystne, ponieważ proces aplikowania o wsparcie finansowe wydłuża się i jest znacznie bardziej skomplikowany. W połowie okresu programowania 2014-2020 na Dolnym Śląsku zostało zakontraktowanych 25% posiadanych projektów a tylko znikomy procent środków rozliczonych. Mimo, iż pieniądze do uzyskania jest więcej, to zachodzi obawa, że nowe zasady mogą wpłynąć na zmniejszenie atrakcyjności uzyskanego dofinansowania i przyznawanie go regionom bardziej rozwiniętym na Dolnym Śląsku.

LITERATURA

- Dudziak J.M. (2009) *Instrumenty finansowe Unii Europejskiej w Polsce realną szansą rozwoju* [w:] Sługocki W. (red.), *Polityka regionalna w Polsce jako przestrzeń aktywności samorządu terytorialnego*, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa.
- Pastuszka S. (2012) *Polityka regionalna Unii Europejskiej – cele, narzędzia, efekty*, Difin, Warszawa.
- ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006.
- ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.
- Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 zatwierdzony Uchwałą nr 3412/V/17 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 lutego 2017 r.
- Tomaszkiewicz B. (2014) *Pieniądze z Unii Europejskiej 2014-2020*, Dziennik „Gazeta Prawna”. *Zasady realizacji Zintegrowanych Inwestycji w Polsce*, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa.

MANAGING UNION FUNDS IN THE FINANCIAL PERSPECTIVE OF 2014-2020 IN LOWER SILES

Summary: Despite the obvious development opportunities for Poland and its regions, the financial perspective of 2014-2020 also challenges the management and implementation of the various funding mechanisms. EU institutions are responsible for allocating EU funds. The aim of the article is to present the functioning of entities responding to the management and implementation of the Regional Operational Program of the Lower Silesian Voivodship in the programming period 2014-2020.

Keywords: regional policy, fund management, operational program.

